

Działalność Polski na rzecz pokoju i demokracji

Tomasz A. Winiarczyk

1945 – utworzenie ONZ

- ❑ ONZ stawia sobie za cel zapewnienie pokoju i bezpieczeństwa międzynarodowego, rozwój współpracy między narodami oraz popieranie przestrzegania praw człowieka.
- ❑ 25 kwietnia 1945 – pierwsza konferencję ONZ w San Francisco, w której uczestniczyło 50 państw założycieli z całego świata (za członka ONZ od założenia uznawana jest też Polska).
- ❑ 25 czerwca 1945 – podpisano Kartę Narodów Zjednoczonych, akt prawny regulujący działalność ONZ.
- ❑ 24 października 1945 – powołanie do życia ONZ
 - postanowienia konferencji ratyfikowało pięciu przyszłych stałych członków Rady Bezpieczeństwa (Chiny, Francja, ZSRR, Wielka Brytania i USA) oraz większość pozostałych państw członkowskich.

1946 – UNICEF

☐ Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci

☐ Ludwik Rajchman

- polski bakteriolog i działacz społeczny żydowskiego pochodzenia
- 1920/1921 współorganizator Komisji Epidemiologicznej Ligi Narodów
- powszechnie uważany za założyciela UNICEF; pierwszy prezes od 1946 do 1950 r.

1957 – plan Rapackiego

- projekt dotyczący stopniowego rozbrojenia konwencjonalnego i utworzenia strefy bezatomowej w Europie Środkowej zaproponowany w 1957 roku przez ówczesnego ministra spraw zagranicznych PRL Adama Rapackiego

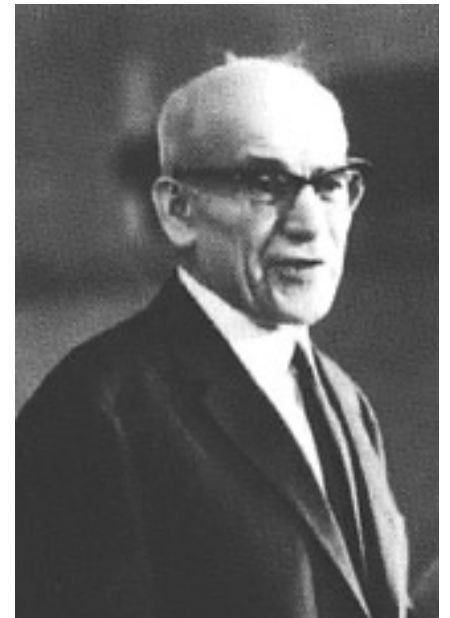

1959 Deklaracja praw dziecka

- ❑ zbiór postulatów dotyczących zapewnienia dzieciom właściwych warunków życia i rozwoju, uchwalony 20 listopada 1959 roku na XIV sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ
- ❑ polska delegacja aktywnie pracowała nad uchwaleniem

1963 – plan Gomułki

- ❑ projekt dotyczący zatrzymania zimnowojennego wyścigu zbrojeń
- ❑ w odpowiedzi na zarzuty państw NATO wobec poprzedzającego go planu Rapackiego, plan Gomułki nie miał naruszać równowagi militarnej

1964 – inicjatywa KBWE

- Polska zaproponowała odbycie Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie – minister Adam Rapacki 14 grudnia 1964 na XIX sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ

1968 Konwencja o nieprzedawnianiu zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości

- polska inicjatywa
- ludobójstwo zostało włączone do katalogu zbrodni, które nie ulegają przedawnieniu, nawet jeśli taki czyn nie stanowi naruszenia prawa wewnętrznego kraju, w którym został popełniony

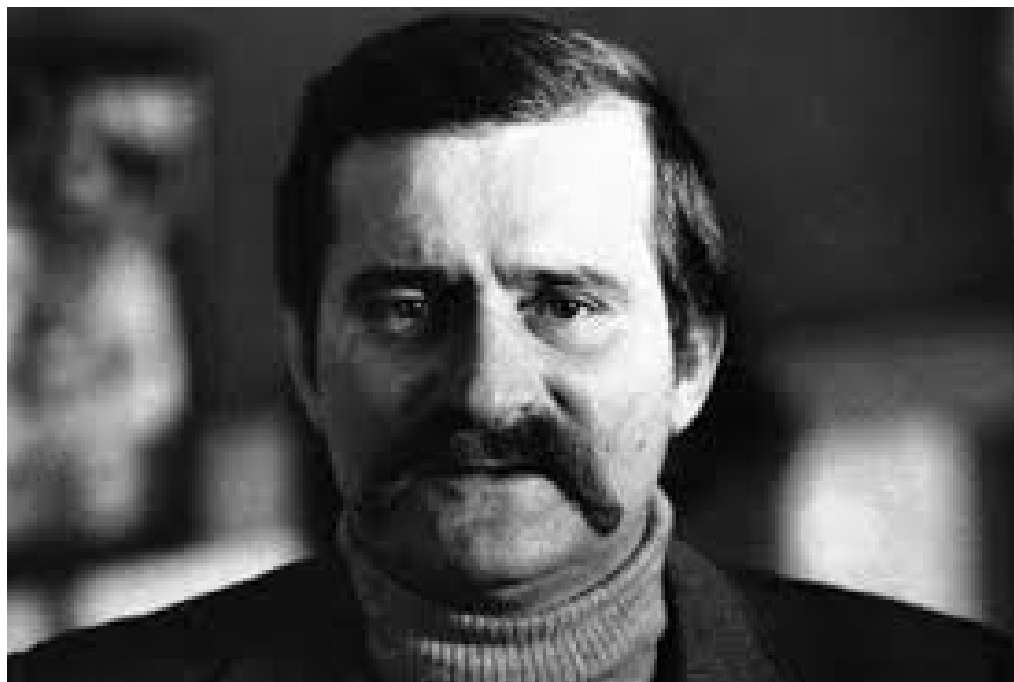
1969 Order Uśmiechu

- ❑ powstał z inicjatywy polskich dzieci
- ❑ pierwsza inicjatywa o wymiarze międzynarodowym nadająca dzieciom prawo do wyrażania własnego zdania
- ❑ decyzją Sekretarza Generalnego ONZ Order Uśmiechu został umiędzynarodowiony i jest obecnie jedynym na świecie odznaczeniem nadawanym dorosłym wyłącznie na wniosek dzieci
- ❑ Orderem Uśmiechu zostali odznaczeni między innymi: Maria Łopatkowa, Jolanta Kwaśniewska, Marek Michalak, Maria Kownacka, Anna Dymna, Adam Słodowy, Jacek Kuroń, Jerzy Owsiak, Tove Jansson, Jan Paweł II, Franciszek, Dalajlama X, Janina Ochojska, profesor Zbigniew Religa, Marcin Gortat, Otylia Jędrzejczak, Irena Santor, Ryszard Rynkowski, Joanne K. Rowling, ksiądz Jan Twardowski, Irena Sendlerowa.

1983 – Lech Wałęsa laureatem Pokojoyej Nagrody Nobla

☐ Lider związku zawodowego Solidarność

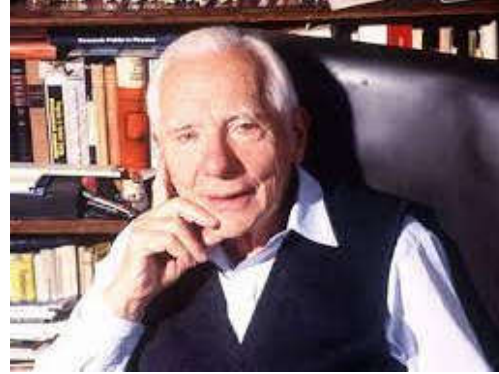
1987 – plan Jaruzelskiego

- ❑ projekt dotyczący ograniczenia zimnowojennego wyścigu zbrojeń i budowy zaufania w stosunkach międzynarodowych
- ❑ sformułowany przez gen. Wojciecha Jaruzelskiego powstał w 1987 roku
- ❑ plan nie był typową propozycją rozbrojeniową, ale raczej zbiorem celów do zrealizowania

dwa lata wcześniej na forum ONZ wysunął propozycję opracowania studium o następstwach militaryzacji przestrzeni kosmicznej, utworzenia międzynarodowego centrum badania zadłużenia i rozwoju oraz przyjęcia powszechnej zasady swobodnego przepływu doświadczeń, licencji i technologii służących ochronie środowiska naturalnego

Konferencja Pugwash

❑ Konferencja Pugwash w Sprawie Nauki i Problemów Światowych

- ❑ ruch uczonych na rzecz rozbrojenia i pokoju
- ❑ opracowuje raporty dla rządów poszczególnych państw w sprawie broni atomowej (i innych broni masowej zagłady)
- ❑ w 1995 organizacja ta i jej ówczesny prezydent Józef Rotblat (polski fizyk żydowskiego pochodzenia, radiobiolog, współtwórca pierwszej bomby atomowej) otrzymali Pokojową Nagrodę Nobla

1989 Konwencja o prawach dziecka

- ❑ 17 stycznia 1978 roku Eugeniusz Wyzner, polski ambasador przy ONZ skierował do list z propozycją, by włączyć do porządku 34 sesji Komisji Praw Człowieka temat „kwestia Konwencji o Prawach Dziecka”
- ❑ pierwszy polski projekt Konwencji o Prawach Dziecka składał się z 18 artykułów
- ❑ na czele Grupy Roboczej przy Komisji Praw Człowieka prof. Adam Łopatka
- ❑ ratyfikowana przez 191 państw

1992-1995 Tadeusz Mazowiecki

- ❑ Komisja Praw Człowieka ONZ powołała specjalnego sprawozdawcę w sierpniu 1992 roku, powierzając tę funkcję Mazowieckiemu w uznaniu jego zasług w walce z komunizmem w Polsce. Zadaniem b. premiera było odbycie misji do wszystkich krajów b. Jugosławii i przygotowanie raportów o sytuacji praw człowieka.
- ❑ napisał 18 raportów, dokumentujących czystki etniczne i katastrofalną sytuację humanitarną; w ostatnim znalazły się zeznania świadków ocalałych z masakry w Srebrenicy, gdzie w lipcu 1995 roku siły Serbów bośniackich wymordowały ok. 8 tys. Bośniaków (Muzułmanów)
- ❑ Po masakrze w Srebrenicy w geście protestu zrezygnował.

1993 Deklaracja Warszawska

- ❑ dokument końcowy międzynarodowej konferencji ministerialnej „Ku Wspólnocie Demokracji”, która zgromadziła ministrów spraw zagranicznych 106 państw w dniach 25-27 czerwca 2000 w Warszawie (spotkanie to odbyło się z inicjatywy Ministra Spraw Zagranicznych RP oraz Sekretarza Stanu USA)
- ❑ określa podstawowe zasady rozwoju państwa jako demokracji, uznaje powszechność wartości demokratycznych oraz podkreśla wagę przestrzegania i podtrzymywania tych zasad
- ❑ wskazuje na niezbędne praktyki i normy skutecznego ustanowienia demokracji oraz podkreśla współzależność między pokojem, rozwojem, prawami człowieka i demokracją
- ❑ stanowi, że żadne państwo nie osiągnęło doskonałości w tej dziedzinie i wszyscy powinni współpracować w celu utrzymania tych zasad, wspierając się nawzajem, przy jednoczesnym poszanowaniu suwerenności każdego państwa
- ❑ stanowi jednocześnie dokument założycielski Wspólnoty Demokracji, międzynarodowego sojuszu państw, którego głównym celem jest promowanie demokratycznych zasad oraz norm na świecie

tak samo określa się oświadczenie kończące wizytę prezydenta Rosji Borysa Jelcyna ogłoszone w Warszawie w sierpniu 1993, w którym zawarto stwierdzenie o zrozumieniu przez stronę rosyjską dla polskich aspiracji w zakresie członkostwa w NATO

1994 Międzynarodowy Rok Rodziny

https://www.unic.un.org.pl/rok_rodziny/mi_msz-dzialania-polski.php

- ❑ W 1987 roku polska delegacja przedstawiła na forum Zgromadzenia Ogólnego ONZ projekt rezolucji w sprawie potrzeby wzmocnienia międzynarodowej współpracy na rzecz ochrony i pomocy rodzinie "*Need to enhance international cooperation in the field of the protection of and assistance for the family*".
 - Rezolucja 42/134 została przyjęta jednomyślnie przez Zgromadzenie Ogólne ONZ 7 grudnia 1987 r.
- ❑ Od tego momentu szeroko pojęta problematyka "rodziny" zaczęła funkcjonować w systemie Narodów Zjednoczonych:
 - rok 1994 ogłoszono Międzynarodowym Rokiem Rodziny;
 - ustanowiono w Sekretariacie ONZ specjalną komórkę ds. spraw rodziny;
 - koordynatorem obchodów Międzynarodowego Roku Rodziny wybrano Polaka pana Henryka J. Sokalskiego;
 - Organizacja Narodów Zjednoczonych została zobowiązana do regularnego opracowywania raportów na temat problemów rodziny w różnych aspektach;
 - utworzono specjalny Fundusz Powierniczy Narodów Zjednoczonych ds. Rodzin wspierający projekty pomocowe głównie w krajach rozwijających się.

1996 Konwencja o zwalczaniu przestępczości zorganizowanej

- Powstanie Konwencji zostało zainicjowane przez Polskę w 1996 roku, kiedy Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego ONZ przedstawił projekt ramowy ów dokumentu, opracowywany następnie w ramach powołanego specjalnie w tym celu Komitetu ad hoc.

2003 – Inicjatywa przeciwko proliferacji

(Inicjatywa krakowska)

- ❑ 31 maja 2003 roku w Krakowie Prezydent George W. Bush ogłosił Inicjatywę Przeciwko Proliferacji Broni Masowego Rażenia (Proliferation Security Initiative - PSI).
- ❑ W jej ramach Polska i USA wraz z innymi państwami na całym świecie działają wspólnie na rzecz takiego zmniejszenia ryzyka, aby broń masowego rażenia nie wpadła w ręce terrorystów, nie trafiła do krajów bandyckich lub na czarny rynek.

2009 prawo do skargi indywidualnej w Konwencji Praw Dziecka

- ❑ w imieniu polskiego Rzecznika Praw Dziecka podczas X sesji Rady Praw Człowieka zaproponowano wyposażenie Komitetu Praw Dziecka w uprawnienia do rozpoznawania skarg indywidualnych
- ❑ w efekcie opracowano III Protokół Fakultatywny do Konwencji o Prawach Dziecka, przyjęty przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku 19 grudnia 2011 r.
- ❑ Polska mimo podpisania aktu nie ratyfikowała go dotąd

2014 – Polska propozycja w związku z sytuacją na Ukrainie

- W trakcie 69. sesji Zgromadzenia Ogólnego Narodów Zjednoczonych Polska na forum VI Komitetu 28 października zgłosiła propozycję podjęcia przez Komisję Prawa Międzynarodowego tematu „Obowiązek nieuznawania za legalne sytuacji powstałych w wyniku poważnego naruszenia przez państwo zobowiązań wynikających z bezwzględnie obowiązujących norm powszechnego prawa międzynarodowego”.

2019 dzień upamiętnienia ofiary przemocy

- 22 sierpnia 2019 r. z inicjatywy Polski Zgromadzenie Ogólne przyjęło rezolucję pt. **"Międzynarodowy Dzień Upamiętniający Ofiary Aktów Przemocy ze względu na Religię lub Wyznanie"**

udział Polski w organizacjach międzynarodowych

POLSKA W ORGANIZACJACH MIĘDZYNARODOWYCH

Polska należy do 9 największych organizacji międzynarodowych:

NATO

ONZ

UNIA
EUROPEJSKA

RADA
EUROPY

INICJATYWA
ŚRODKOWO-
EUROPEJSKA

GRUPA
WYSZEHRADZKA

PÓŁNOCNO-
ATLANTYCKA
RADA WSPÓŁPRACY

RADA PAŃSTW
MORZA
BAŁTYCKIEGO

ORGANIZACJA
WSPÓŁPRACY
GOSPODARCZEJ I
ROZWOJU

Polska – członek organizacji międzynarodowych – wg daty wstąpienia

- Światowy Związek Pocztowy - UPU
- Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny - ITU
- Organizacja Narodów Zjednoczonych - ONZ
- Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury - UNESCO
- Światowa Organizacja Zdrowia - WHO
- Światowa Organizacja Meteorologiczna - WMO
- Międzynarodowa Agencja Energii Atomowej - IAEA
- Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa - FAO
- Organizacja Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego - ICAO
- Międzynarodowa Organizacja Morska - IMO
- Inicjatywa Środkowoeuropejska - ISE
- Europejska Organizacja Telekomunikacji Satelitarnej - EUTELSAT IGO
- Rada Europy
- Rada Państw Morza Bałtyckiego - CBSS
- Światowa Organizacja Handlu - WTO
- Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie - OBWE
- Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju - OECD
- Międzynarodowy Sojusz na rzecz Pamięci o Holokauście - IHRA
- Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego - NATO
- Wspólnota Demokracji - WD
- Komisja Ochrony Środowiska Morskiego Bałtyku - HELCOM
- Unia Europejska - UE
- Fundacja Azja-Europa - ASEF
- Europejski Obszar Gospodarczy - EOG
- Międzynarodowa Agencja Energetyczna - IEA
- Europejska Agencja Kosmiczna - ESA

Polska w Radzie Bezpieczeństwa ONZ

- ❑ Polska zasiadała w Radzie w latach 1946–1947, 1960, 1970–1971, 1982–1983, 1996–1997, 2018-2019.
- ❑ Polska przewodniczyła pracom Rady Bezpieczeństwa w ostatniej kadencji dwukrotnie: w maju 2018 r. i sierpniu 2019 r.

Polska w Radzie Praw Człowieka ONZ

- Polska została wybrana przez Zgromadzenie Ogólne (ZO) ONZ na członka Rady Praw Człowieka (RPC) w kadencji 2020–2022.
 - RPC to organ pomocniczy ZO ONZ, z siedzibą w Genewie.
 - Jest odpowiedzialny za monitorowanie stanu ochrony praw człowieka oraz udzielanie pomocy w tym zakresie członkom Organizacji.
 - Składa się z 47 członków wybieranych na trzy lata. Każdego roku odnawiana jest 1/3 jej składu.

Polska w Radzie Społeczno-Gospodarczej ONZ

- Polska ostatnio była członkiem Rady 1 stycznia 2008 roku i swoją kadencję skończyła 31 grudnia 2010 roku.
 - jeden z sześciu organów głównych Organizacji Narodów Zjednoczonych
 - zajmuje się sprawami gospodarczymi, społecznymi i kulturalnymi, prawami człowieka, przygotowuje projekty umów międzynarodowych, ustala wytyczne dla organów pomocniczych (regionalne komisje gospodarcze i komisje funkcjonalne) i wyspecjalizowanych agencji
 - tworzy ją 54 członków wybieranych przez Zgromadzenie Ogólne ONZ na trzyletnią kadencję
 - obraduje w Genewie oraz w Nowym Jorku

Polska w OBWE

□ w 2022 r. Polska po raz drugi objęła roczne przewodnictwo w OBWE

- Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie powstała w 1995 r., ale wywodzi się z zapoczątkowanego w latach 70. XX w. procesu odprężenia relacji zimnowojennych, którego elementem było podpisanie w 1975 r. Aktu końcowego KBWE oraz w 1990 r. Paryskiej Karty Nowej Europy.

Grupy nieformalne których członkiem jest Polska

- ❑ **Grupa Wyszehradzka V4**
- ❑ **Trójkąt Weimarski**
- ❑ **G6** (sześć najbardziej zaludnionych państw Unii Europejskiej)
- ❑ **Trójkąt Kaliningradzki** (konsultacje w ramach polityki zagranicznej Polski, Niemiec i Rosji)
- ❑ **16+1** (format współpracy politycznej i gospodarczej Chińskiej Republiki Ludowej z państwami Europy Środkowej i Wschodniej zainicjowany w 2012 roku)
- ❑ **Bukaresztańska Dziewiątka** (zrzeszenie dziewięciu państw Europy Środkowo-Wschodniej: Bułgarii, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji i Węgier; którego celem jest pogłębianie współpracy militarnej między krajami wschodniej flanki NATO, a także omawianie kluczowych zagadnień polityki bezpieczeństwa)
- ❑ **Trójmorze** (międzynarodowa inicjatywa gospodarczo-polityczna skupiająca 12 państw Unii Europejskiej położonych w pobliżu mórz Bałtyckiego, Czarnego i Adriatyckiego)
- ❑ **Trójkąt Lubelski L3** (trójstronny sojusz regionalny, utworzony 28 lipca 2020 w Lublinie dla współpracy politycznej, ekonomicznej, kulturalnej i społecznej między trzema państwami europejskimi: Litwą, Polską i Ukrainą)

Polska jest obserwatorem organizacji

- ❑ **Rada Arktyczna** (forum współpracy wysokiego szczebla utworzone w 1996 roku przez osiem krajów arktycznych, skupiające państwa arktyczne, organizacje rdzennych mieszkańców oraz państwa spoza Arktyki, celem współpracy w regionie Arktyki)
- ❑ **Międzynarodowa Organizacja Frankofonii** (międzynarodowa organizacja skupiająca rządy krajów francuskojęzycznych)

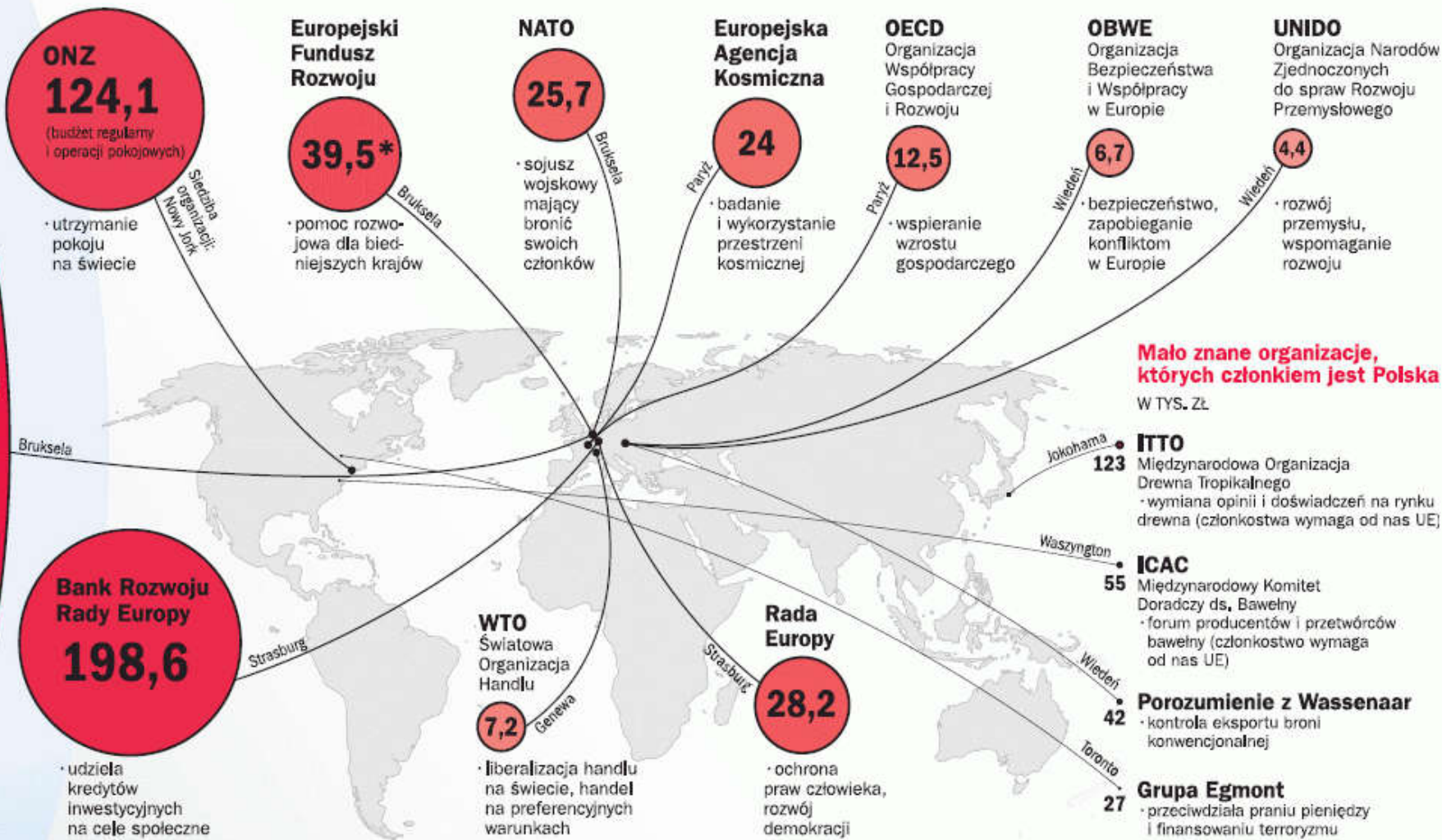
Zakończone uczestnictwo

Zainicjowanie współpracy	Zakończenie współpracy	Nazwa	Uwagi
1949	1991	Rada Wzajemnej Pomocy Gospodarczej	Polska była krajem założycielskim. W 1991 nastąpiło rozwiązanie organizacji
1955	1991	Układ Warszawski	Polska była krajem założycielskim. W 1991 nastąpiło rozwiązanie organizacji
1992	2004	Środkowoeuropejskie Porozumienie o Wolnym Handlu	Zakończenie uczestnictwa w związku z wejściem do Unii Europejskiej

Unia Europejska 15 682,2

• integracja gospodarcza i polityczna w Europie

Wpłaty z budżetu UE w 2011 r. wyniosły 59,9 mld zł, po uwzględnieniu składki dostaliśmy netto 44,2 mld zł

Mało znane organizacje, których członkiem jest Polska

W TYS. ZŁ

ORGANIZACJE, DO KTÓRYCH WNIĘŚLIŚMY JEDNORAZOWE WKŁADY

Europejski Bank Inwestycyjny 20,2 mld zł • udziela tanich pożyczek na infrastrukturę, energetykę, rozwój małych i średnich firm	Międzynarodowy Fundusz Walutowy 8,31 mld zł • instytucja dbająca o stabilność finansową i gospodarczą na świecie	Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju 1,61 mld zł • udziela pożyczek i inwestuje w krajach przechodzących transformację gospodarczą	Bank Światowy 255 mln zł • wspiera rozwój biedniejszych krajów, pożyczki dla Polski to w sumie ponad 30 mld zł	Bank Rozrachunków Międzynarodowych 198 mln zł • ułatwia współpracę i rozliczenia pomiędzy bankami centralnymi	Europejski Bank Centralny 87 mln zł • bank centralny strefy euro, dba o stabilność cen w strefie euro
---	--	--	--	---	---

Udział Polski w misjach ONZ

- od 1953 Polska uczestniczy w misjach pokojowych
 - od 1953 w ramach Komisji Nadzorczej Państw Neutralnych w Korei
 - 1954-1975 w Wietnamie, Laosie, Kambodży (International Commission for Supervision and Control)

misje ONZ

<https://info.policja.pl/inf/wspolpraca-miedzynarod/misje-pokojowe/47732,Misje-pokojowe-informacje-ogolne.html>

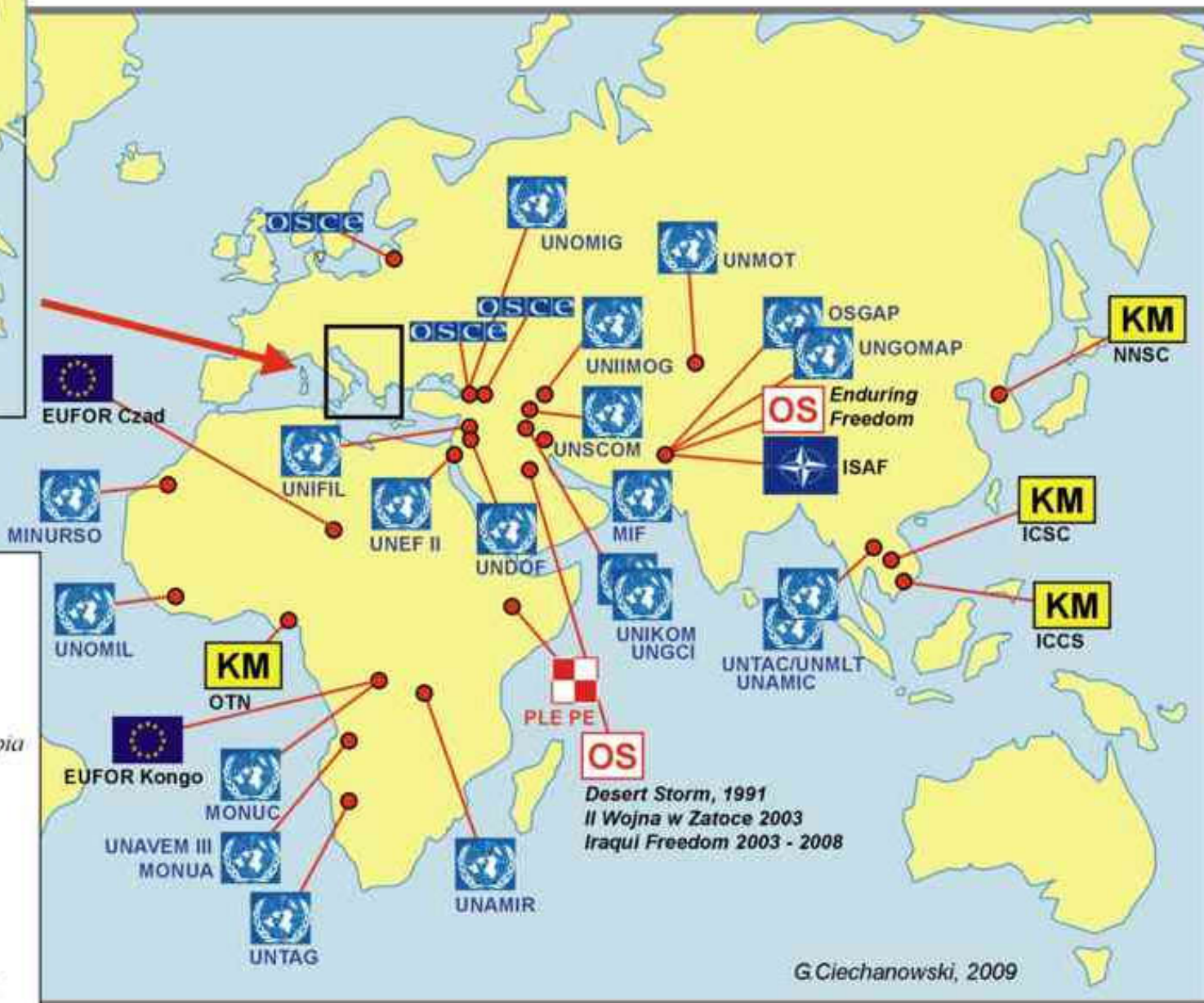
- ❑ Karta NZ przewiduje, że w celu utrzymywania pokoju i bezpieczeństwa na świecie, wszystkie państwa członkowskie ONZ winny użyć organizacji niezbędnych sił zbrojnych i infrastruktury.
- ❑ Podstawą prawną utworzenia misji jest Rezolucja Rady Bezpieczeństwa ONZ, która określa mandat misji. Kierownictwo nad zarządzaniem misją pokojową sprawuje Sekretarz Generalny ONZ, który składa Radzie raporty o przebiegu misji oraz wyznacza Specjalnego Przedstawiciela sprawującego kontrolę bezpośrednio na miejscu misji.
- ❑ Misje wspiera utworzony w 1992 roku Departament Misji Pokojowych ONZ (DPKO).

wojsko polskie w misjach

- Przez prawie 70 lat Siły Zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, a następnie Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej zaangażowały ponad 115 tys. żołnierzy i pracowników wojska w ok. 90 operacjach obserwacyjnych, pokojowych i stabilizacyjnych w ramach sił i misji Organizacji Narodów Zjednoczonych, Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, Organizacji Traktatu Północnoatlantyckiego, Unii Europejskiej i doraźnych (ad hoc) koalicji międzynarodowych.

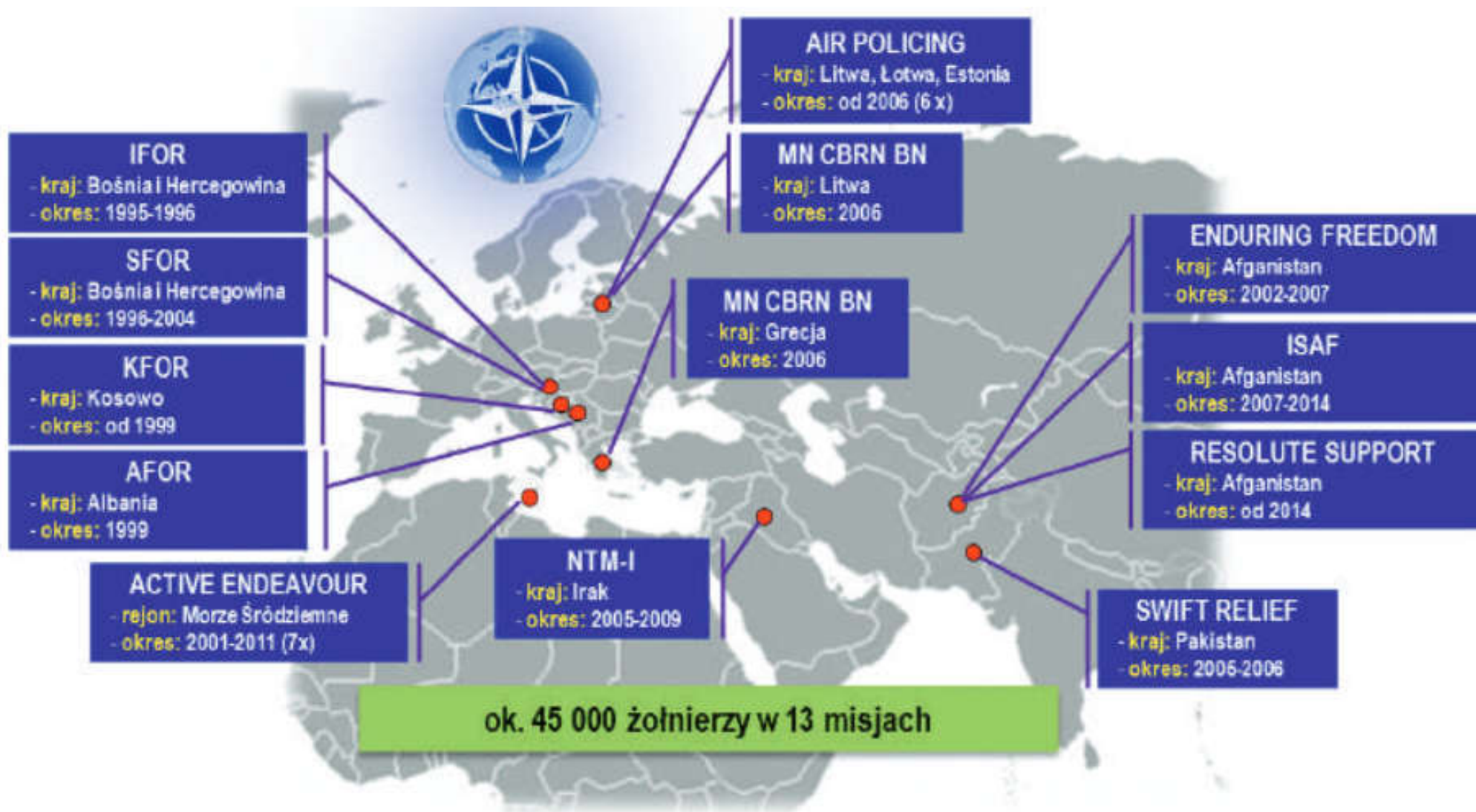
WOJSKO POLSKIE W OPERACJACH POKOJOWYCH 1953 - 2008

Polish Armed Forces in peacekeeping operations 1953 - 2008

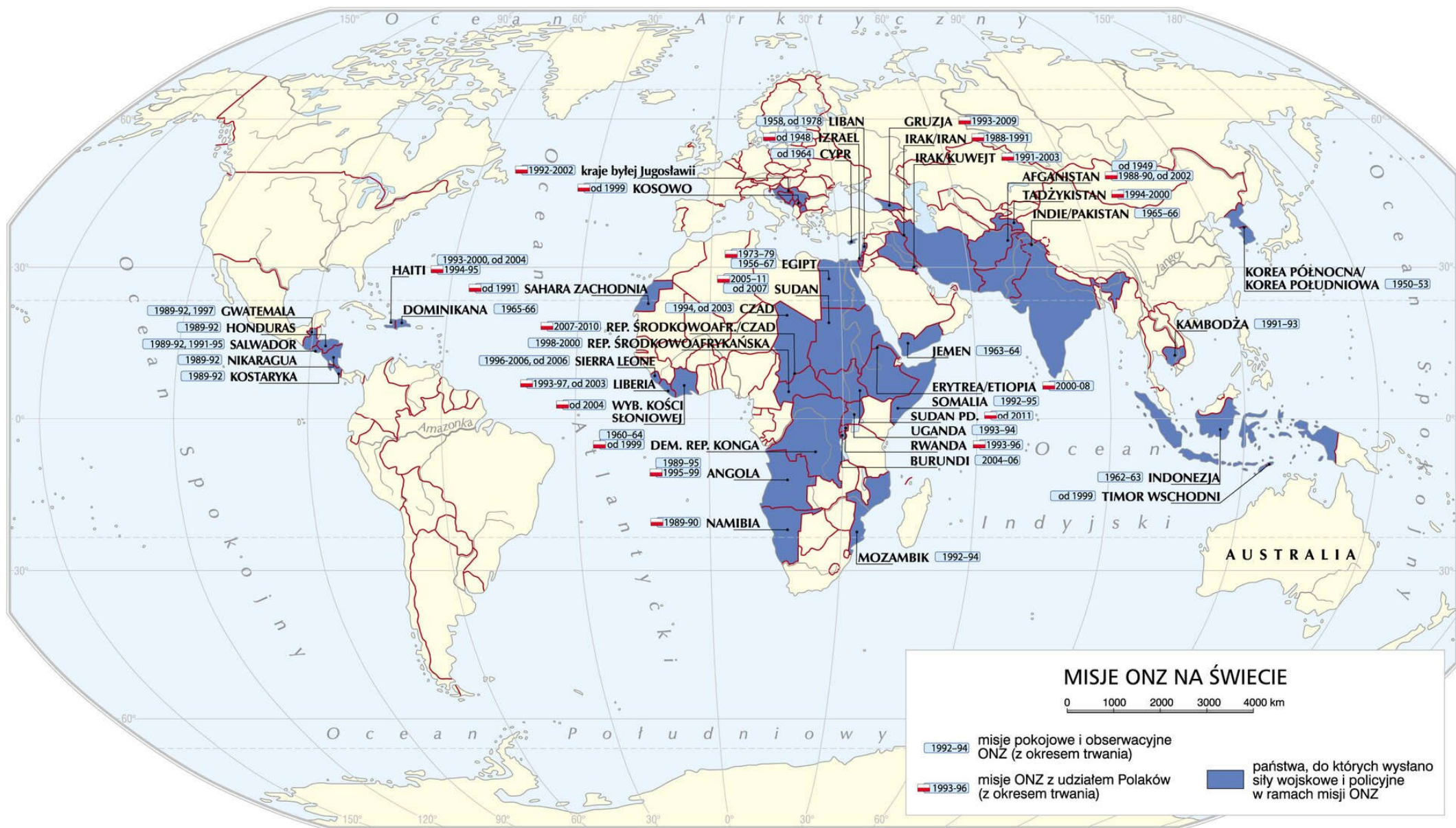

- komisja międzynarodowa international commission
- misja ONZ - UN mission
- Polska Lotnicza Eskadra Pomocy Etiopii Polish Relief Helicopter Squadron in Ethiopia
- operacje sprzymierzonych allied operations
- misja NATO - NATO mission
- misja OBWE - OSCE mission
- misja Unii Europejskiej - EU mission

G.Ciechanowski, 2009

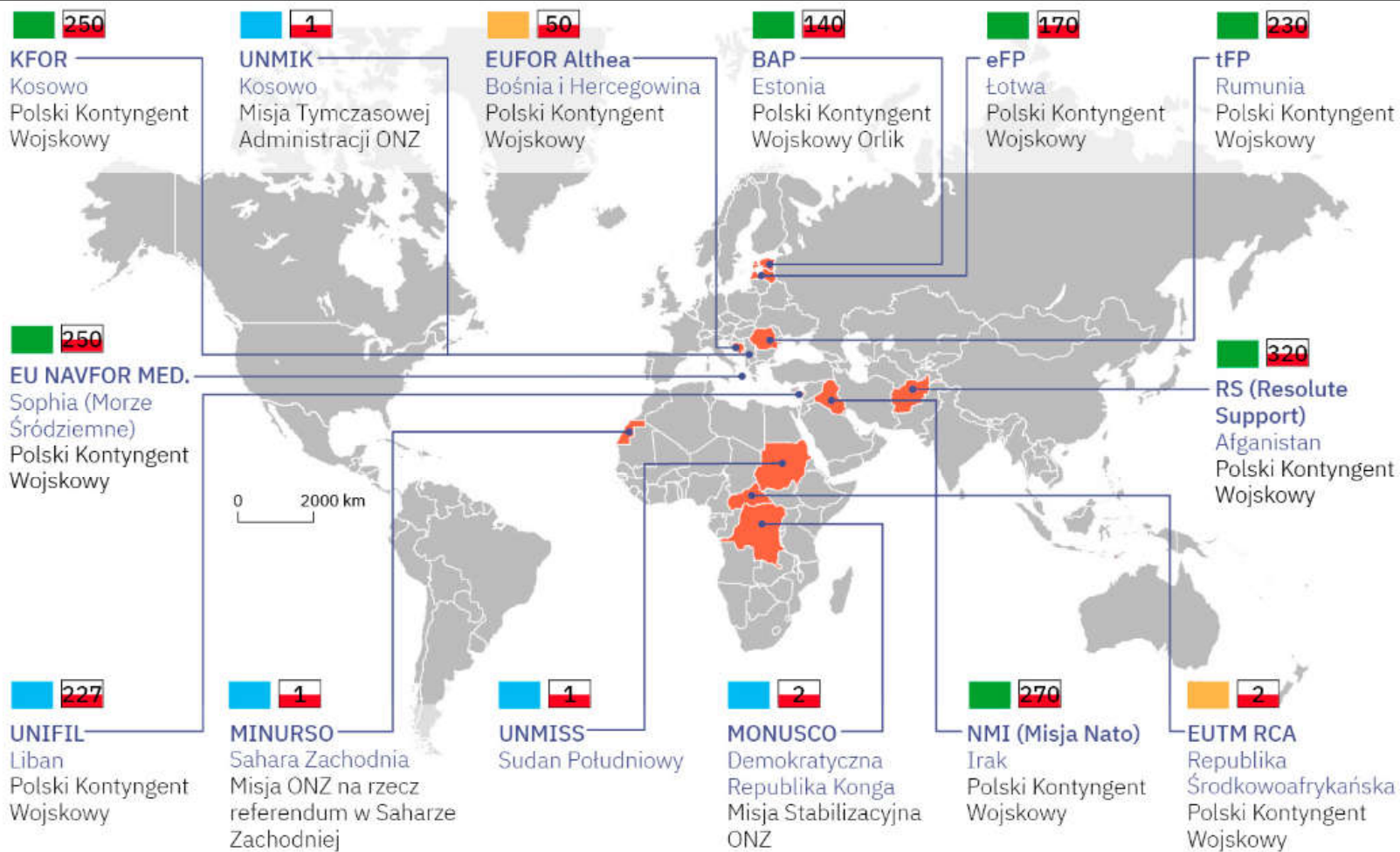

Rysunek 1. Zaangażowanie SZ RP w misje i operacje NATO w latach 1995–2015

<https://static.zpe.gov.pl/portal/f/res-minimized/R1bTpuJR0Tkmk/1642768315/2XcdL9qwBET3Y1PnSJOHPi0WbrlBz33E.jpg>

misje pokojowe ONZ, NATO i UE z udziałem Polaków (styczeń 2020)

■ – ONZ
 ■ – NATO
 ■ – UE
 200 – liczebność misji

Źródło: <http://www.un.org> (dostęp: 24.07.2022).

Nr	Misje	Kraj	Czas trwania	Liczba osób
	NNSC Komisja Nadzorcza Państw Neutralnych	Korea Pn/Pd	1953-	1065
	ICSC Międzynarodowa Komisja Kontroli i Nadzoru w Indochinach	Wietnam, Laos, Kambodża	1954-1975	1928
	OTN Międzynarodowa Grupa Obserwatorów	Nigeria	1968-1970	5
	ICCS Międzynarodowa Komisja Kontroli i Nadzoru	Wietnam	1973-1976	650
	UNEF II Doraźne Siły ONZ	Egipt	1973-1979	11699
	UNDOF Siły ONZ ds. Nadzoru Rozdzielenia Wojsk na Wzgórzach Golan	Izrael, Syria	1974-	9540
	Tesfa (ONZ Etiopia)	Etiopia	1985-1987	26
	UNGOMAP Misja Dobrych Usług ONZ w Iraku i Iranie	Irak Iran	1988-1990	4
	UNIMOG Grupa Obserwatorów Wojskowych ONZ w Iranie i Iraku	Irak, Iran	1988-1990	45
	UNTAG Grupa Przejściowej Pomocy ONZ dla Namibii	Namibia	1989-1990	373
	OSGAP Biuro Sekretarza Generalnego w Afganistanie i Pakistanie	Afganistan, Pakistan	1990-1991	2
	„Pustynna Burza” (USA)	Arabia Saudyjska	1990-1991	393
	UNAMIC Misja Przygotowawcza ONZ w Kambodży	Kambodża	1991-1992	2

	<p style="text-align: center;">UNGOMAP Misja Dobrych Usług ONZ w Afganistanie i Pakistanie</p>	Afganistan, Pakistan	1991-1993	1
	<p style="text-align: center;">OBWE</p>	b. Jugosławia	1991-1994	4
	<p style="text-align: center;">UNIKOM Misja Obserwacyjna ONZ Irak-Kuwejt</p>	Irak, Kuwejt	1991-2003	56
	<p style="text-align: center;">UNGCI Kontyngent Straży ONZ w Iraku</p>	Irak	1991-	62
	<p style="text-align: center;">MINURSO Misja ONZ na rzecz Referendum w Saharze Zachodniej</p>	Zachodnia Sahara	1991-	27
	<p style="text-align: center;">UNSCOM Specjalna Komisja ONZ</p>	Irak	1992-	8
	<p style="text-align: center;">UNIFIL Tymczasowe Siły Zbrojne ONZ w Libanie</p>	Liban	1992-	7682
	<p style="text-align: center;">UNPROFOR Siły Ochronne ONZ</p>	b. Jugosławia	1992-1995	3867
	<p style="text-align: center;">UNTAC/UNML Tymczasowa Administracja ONZ w Kambodży / Misje Lokalne Narodów Zjednoczonych</p>	Kambodża	1992-1994	1254
	<p style="text-align: center;">OBWE</p>	Gruzja	1992-	9
	<p style="text-align: center;">OBWE</p>	Górny Karabach	1992-1993	1
	<p style="text-align: center;">UNOMIL Misja Obserwacyjna ONZ w Liberii</p>	Liberia	1993-1994	3
	<p style="text-align: center;">UNAMIR Misja ONZ do spraw Pomocy Rwandzie</p>	Rwanda	1993-1995	5
	<p style="text-align: center;">UNOMIG Misja Obserwacyjna ONZ w Gruzji</p>	Gruzja	1994-	26

	ECMM Misja Obserwacyjna UE	b. Jugosławia	1994-	2
	MNF (Uphold Democracy) Wielonarodowe Siły w Republice Haiti	Haiti	1994-1995	56
	UNCRO Operacja ONZ Przywrócenia Zaufania w Chorwacji	Chorwacja	1995	1064
	UNAVEM II/III Misja Weryfikacyjna ONZ w Angoli	Angola	1995-1997	14
	UNMOT Misja Obserwacyjna ONZ w Tadżykistanie	Tadżykistan	1995-2000	24
	IFOR Siły Implementacyjne (NATO)	Bośnia i Hercegowina	1996	931
	UNTAES Administracja Przejściowa ONZ dla Wschodniej Słowenii, Baranji i Zachodniego Sirmium	Wschodnia Słowenia	1996-1997	10
	UNPREDEP Siły Zapobiegawcze ONZ	Macedonia	1996-1999	8
	UNMOP Misja Obserwacyjna ONZ na Półwyspie Prevlaka	Chorwacja	1996-	5
	OBWE	Bośnia i Chorwacja	1996-1998	141
	OBWE	Łotwa	1996-1999	3
	OBWE	Chorwacja	1996-2000	5
	MONUA Misja Obserwacyjna ONZ w Angoli	Angola	1997-1998	8
	SFOR Siły Stabilizacyjne NATO	Bośnia i Hercegowina	1997-	3260
	OBWE	Macedonia	1997-1998	2

	OBWE	Bośnia i Hercegowina	1998-1999	2
	KVM Misja Weryfikacyjna w Kosowie	Kosowo	1998-2000	4
	AFOR Siły Albańskie NATO	Albania	1999	140
	UNMIK Misja Tymczasowej Administracji ONZ w Kosowie	Kosowo	1999	2
	UNMIBH ? Misja ONZ w Bośni i Hercegowinie	Bośnia i Hercegowina	1999-	3
	KFOR Siły Kosowskie NATO	Kosowo	1999-	1310
	MONUC Misja Stabilizacyjna ONZ w Demokratycznej Republice Konga	Kongo	1999-	3
	OBWE	Kosowo	2000	19
	OS KFOR	Kosowo	2000	531
	UNMEE Misja ONZ Etiopii i Erytrei	Erytrea, Etiopia	2000-	12
	MIF Wielonarodowych Morskich Siłach Kontroli Dostaw	Zatoka Perska	2000-2001	6
	„Allied Harmony”	Macedonia	2001-	50
	„Enduring Freedom”	Kuwejt	2002	40
	PKW	Afganistan	2002-	1340
	Iraqi Freedom (USA)	Irak	2003-2008	15700
	„Swift Relief”	Pakistan	2005	140

	EUFOR Artemis Siły UE w Kongo	Kongo	2006-2007	131
	Air Policing	kraje bałtyckie: Litwa Łotwa Estonia	2006	86
	EUFOR Czad Siły UE w Czadzie i Republice Środkowoafrykańskiej	Czad Republika Środkowoafrykańska	2008-2009	400
	MINURCAT Misja ONZ w Czadzie i Republice Środkowoafrykańskiej	Czad Republika Środkowoafrykańska	2008-2010	331
	EUMM Misja Obserwacyjna UE w Gruzji	Gruzja	2008	15
	EUNAVFOR Siły Morskie UE W Somalii	Somalia	2009	2
	NTM-A Misja Treningowa NATO w Afganistanie	Afganistan	2009-2014	70
	MONUSCO Misja Stabilizacyjna ONZ w Demokratycznej Republice Konga	Demokratyczna Republice Konga	2010	3
	Unified Protector (NATO)	Turcja Włochy Libia	2011	17
	UNMISS Misja ONZ w Sudanie Pd	Sudan Południowy	2011-2017	2
	EUTM Misja Treningowa UE w Mali	Mali	2013-2014	20
	Ocean Shield (NATO)	Somalia	2013	1
	Specjalna Misja Obserwacyjna OBWE w Ukrainie	Ukraina	2014	2
	Sangaris (Francja)	Republika Środkowoafrykańska	2014	30
	EUFOR RCA Siły UE w Republice Środkowoafrykańskiej	Republika Środkowoafrykańska	2014-2015	50

	Resolute Support (NATO)	Afganistan	2014-2021	350
	EUMAM RCA Wojskowa Misja Doradcza UE w Republice Środkowoafrykańskiej	Republika Środkowoafrykańska	2015-2016	2
	EUNAVFOR MED Sophia Śródziemnomorskie Siły Morskie UE – Operacja Sofia	Włochy (Morze Śródziemne)	2015-2020	100
	EUTM RCA Misja Treningowa UE w Republice Środkowoafrykańskiej	Republika Środkowoafrykańska	2016	2
	Inherent Resolve (USA)	Irak Kuwejt Jordania	2016	280
	NATO eFP NATO enhanced Forward Presence	Łotwa	2017	170
	NATO tFP NATO tailored Forward Presence	Rumunia	2017	230
	NTCB-I NATO Treningowe Budowanie Przestrzeni w Iraku	Irak	2017-2018	15
	NMI NATO Misja w Iraku	Irak	2018	100
	EUNAVFOR MED Irini Śródziemnomorskie Siły Morskie UE – Operacja Irini	Włochy (Morze Śródziemne)	2020	60
	UNTSO Organizowanie Nadzoru przez ONZ	Izrael Liban Syria	2020	3
	UNMISS Misja ONZ w Sudanie Pd	Sudan Południowy	2020	1
	TAMT Dostosowane Środki Wzmocnienia NATO dla Turcji	Turcja (Morze Śródziemne)	2021	60
	Ewakuacja polskich obywateli i współpracowników z Afganistanu (Polska)	Afganistan	2021	100
	Air Policing (NATO)	Islandia	2021	140

pomoc humanitarna

- ❑ ratowanie i ochrona życia w czasie klęsk i katastrof spowodowanych warunkami naturalnymi lub wywołanych działalnością człowieka
- ❑ udzielanie koniecznej pomocy i wsparcia ludziom narażonym na długotrwałe kryzysy oraz pomoc w tzw. „zapomnianych kryzysach”
- ❑ przeprowadzanie krótkoterminowych prac związanych z odbudową i rekonstrukcją, szczególnie w zakresie infrastruktury i sprzętu, w ścisłej współpracy z instytucjami lokalnymi, biorąc pod uwagę, o ile to możliwe, długoterminowe cele rozwoju
- ❑ pokonywanie trudności związanych z konsekwencjami migracji ludności (uchodźcy, przesiedleńcy i repatrianci), spowodowanymi przez klęski żywiołowe lub katastrofy wywołane działalnością człowieka
- ❑ działania na rzecz zapobiegania katastrofom oraz ograniczania ich skutków

polska pomoc humanitarna

- ❑ Środki na pomoc humanitarną pochodzą z rezerwy celowej budżetu państwa administrowanej przez Departament Współpracy Rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych.
- ❑ W sytuacjach bardzo dotkliwych kryzysów również inne organy państwa mogą podjąć decyzję o udzieleniu pomocy humanitarnej ze środków znajdujących się w ich dyspozycji.

Aktorzy działań humanitarnych

Organizacja Narodów Zjednoczonych	Unia Europejska	Organizacje rządowe	Międzynarodowy Komitet Czerwonego Krzyża	Organizacje pozarządowe
<ul style="list-style-type: none"> - Biuro NZ ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej (ang. <i>United Nations Office for the Cooperation of Humanitarian Affairs</i>, UNOCHA) - Urząd Wysokiego Komisarza NZ ds. Uchodźców (ang. <i>United Nations High Commissioner for Refugees</i>, UNHCR) - Światowy Program Żywnościowy (ang. <i>World Food Program</i>, WFP) - Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci (ang. <i>United Nations Children's Fund</i>, UNICEF) - Program Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (ang. <i>United Nations Development Program</i>, UNDP) - Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (ang. <i>Food and Agriculture Organization of the United Nations</i>, FAO) - Światowa Organizacja Zdrowia (ang. <i>World Health Organization</i>, WHO) - Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (ang. <i>International Organization for Migration</i>, IOM) 	<ul style="list-style-type: none"> - Dyrekcja ds. Pomocy Humanitarnej i Ochrony Ludności (ECHO) Komisji Europejskiej - Unijny Mechanizm Ochrony Ludności 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>Swedish Civil Contingencies Agency</i> (MSB) - <i>Canadian International Development Agency</i> (CIDA) - <i>United States Agency for International Development</i> (USAID) 	<p>Federacja Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca, w skład której wchodzi działające w poszczególnych państwach struktury, np. Polski Czerwony Krzyż</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lekarze bez Granic - Korpusy pokoju - Oxfam - Polska Akcja Humanitarna - Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej - Polska Misja Medyczna - Caritas Polska

<https://www.gov.pl/web/polskapomoc/aktorzy-dzialan-humanitarnych>

Opracowane na podstawie: <https://www.gov.pl/web/polskapomoc/aktorzy-dzialan-humanitarnych> (dostęp: 16.02.2022).

CHCĘ POMÓC UKRAINIE

NA NATYCHMIASTOWĄ POMOC HUMANITARNĄ

**POLSKIE CENTRUM
POMOCY MIĘDZYNARODOWEJ**
pcpm.org.pl/ukraina

CZERWONY KRZYŻ
pck.pl/na-pomoc-ukrainie/

POLSKA AKCJA HUMANITARNA
siepomaga.pl/pah-ukraina

POLSKA MISJA MEDYCZNA
pmm.org.pl/chce-pomoc

NA INNE FORMY POMOCY

WSPARCIE MEDIÓW
gofundme.com/f/keep-ukraines-media-going (po angielsku)

WSPARCIE ARMII
bank.gov.ua (po angielsku)

**WSPARCIE OSÓB
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI**
pomagam.pl/drogadosamodzielnosci

POMOC ZWIERZĘTOM
fundacijabenek.pl/ukraina/

**POMOC PSYCHOLOGICZNA
DLA DZIECI**
voices.org.ua/en/ (po angielsku)

Chcę wpłacić pieniądze

Chcę pomóc inaczej

CHCĘ DAĆ SCHRONIENIE

#POMAGAMUKRAINIE
pomagamukrainie.gov.pl/

**CHCĘ ZOSTAĆ
WOLONTARIUSZEM/KĄ**

FUNDACJA OCALENIE
ocalenie.org.pl/ukraina-pomoc

CHCĘ DAĆ ŻYWNOŚĆ I ŚRODKI OPATRUNKOWE

CZERWONY KRZYŻ
pck.pl/zbiorka-darow-rzeczowych-dla-uchodzcow-z-ukrainy/

CHCĘ ODDAĆ KREW

HONOROWI KRWIODAWCY
krwiodawcy.org/krew-dla-ukrainy

pomoc rozwojowa

- ❑ termin, który obejmuje wiele form wsparcia udzielanego przez państwa rozwinięte państwom rozwijającym się
- ❑ **darowizny i pożyczki przekazywane przez instytucje rządowe lub organizacje międzynarodowe, mające na celu wsparcie rozwoju gospodarczego i dobrobytu w krajach rozwijających się**
- ❑ **Oficjalna Pomoc Rozwojowa** (ang. *Official Development Assistance*, ODA) – według definicji Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju przepływy finansowe kierowane do lub na rzecz określonej grupy krajów i instytucji wielostronnych przez instytucje państw-dawców, w tym instytucje państwowe i samorządowe.

typy pomocy rozwojowej

- **Pomoc międzynarodowa** (international aid) to pomoc udzielana beneficjentom państwa trzeciego, czyli innemu krajowi lub jego mieszkańcom.
- **Pomoc projektowa** (project aid) to pomoc udzielana na konkretny cel (szkolenie, budowę budynku, zakup wyposażenia).
- **Pomoc programowa** (programme aid) to pomoc udzielana w ramach konkretnego sektora wspomagająca rozwiązanie szerszego problemu (np. wsparcie reformy w danym obszarze gospodarki lub wybranego elementu takiej reformy, np. w sektorze edukacji lub zdrowia).
- **Wsparcie budżetowe** (budget support) to forma wsparcia ogólnej polityki/strategii rozwoju danego kraju polegająca na przekazaniu środków bezpośrednio do budżetu danego państwa i wydatkowana jego krajowym systemem finansów publicznych.
- **Budżetowe wsparcie sektorowe** (sector budget support/sector wide approach) to połączenie pomocy programowej oraz dofinansowania budżetu dotacja udzielona zostaje na realizację konkretnej reformy w danym sektorze poprzez przekazanie środków krajowi partnerskiemu.
- **Pomoc żywnościowa** (food aid) - wsparcie polegające na przekazaniu artykułów spożywczych krajom, w których mieszkańcy mają kłopoty z dostępem do żywności.
- **Pomoc wiązana** (tied aid) może być wykorzystana przez kraj partnerski na zakup dóbr lub usług państwa dawcy pomocy.
- **Pomoc techniczna** (technical assistance) programowa lub projektowa to wsparcie polegające na wykorzystaniu doświadczenia i wiedzy obywateli państwa dawcy pomocy (urzędników, lekarzy, inżynierów itp.) przy wsparciu rozwoju kraju partnerskiego.
- **Kredyty, pożyczki i umorzenia** to wsparcie państwa partnerskiego poprzez udzielenie pomocy finansowej na preferencyjnych warunkach spłaty; może być również elementem pomocy wiązanej, przybierając formę kredytu wiązanego; pożyczki są traktowane jako ODA wtedy, gdy zawierają element darowizny na poziomie 25% wartości całej kwoty.

komu udzieliłiśmy pomocy rozwojowej

- ❑ Białoruś Gruzja Mołdawia Ukraina Etiopia Kenia Senegal
Tanzania Uganda Liban Palestyna Mjanma Jordania
Irak i Region Kurdystanu
- ❑ projekty rozwojowe realizowane są w: Afganistanie, Albanii, Angoli, Armenii, Bośni i Hercegowinie, Burundi, Czarnogórze, Egipcie, Ghanie, Indiach, Indonezji, Jordanii, Kambodży, Kirgistanie, Macedonii Północnej, Madagaskarze, Nepalu, Nigerii, Pakistanie, Papui Nowej Gwinei, Republice Kosowa, Republice Południowej Afryki, Republice Zielonego Przylądka, Rwandzie, Serbii, Syrii, Tadżykistanie, Timorze Wschodnim, Tunezji, Uzbekistanie, Wietnamie, Zambii, Zimbabwe

Projekty 2020

[zobacz wszystkie](#)

Gambia: Wyposażenie sali komputerowej w szkole średniej im św. Franciszka w Kunkujang Mariama w Gambii

RPA: Tworzenie szkół wiodących w systemie szkolnym RPA w obszarach upośledzonych oraz w obszarach wiejskich